



## Mas dels Turons

Rupit i Pruit

### Ubicació

<b>Comarca:</b>	Osona
<b>Lloc/Adreça:</b>	Torrent de Bonegre - Rupit
<b>Emplaçament</b>	En una petita esplanada damunt del marge esquerre del torrent, prop de l'església de Sant Joan de Fàbregues
<b>Alçada:</b>	734 m.s.n.m

### Coordenades:

<b>Latitud:</b>	42.0146
<b>Longitud:</b>	2.45998
<b>UTM Est (X):</b>	455287
<b>UTM Nord (Y):</b>	4651538

### Classificació

<b>Número de fitxa</b>	08901 - 116
<b>Àmbit:</b>	Patrimoni immoble
<b>Tipologia</b>	Jaciment arqueològic
<b>Estil / època:</b>	Medieval Modern Popular
<b>Segle</b>	XI-XVIII
<b>Estat de conservació</b>	Dolent
<b>Notes de conservació:</b>	Enrunat i cobert de la vegetació que caracteritza la zona.
<b>Protecció</b>	Legal
<b>Tipus de protecció:</b>	BCIL
<b>Observacions protecció:</b>	Catàleg de béns a protegir de Rupit i Pruit
<b>Data aprovació:</b>	dv., 23/05/2014 - 12:00
<b>Número inventari</b>	CCAA 11823
<b>Generalitat i altres inventaris</b>	
<b>Accés</b>	Difícil
<b>Ús actual:</b>	Sense ús
<b>Titularitat</b>	Privada
<b>Titular:</b>	Ref. Cad.: 08185A00500008
<b>Autoria de la fitxa</b>	Adriana Geladó Prat

## Descripció

Antic mas d'origen medieval de planta més o menys rectangular, format per sis espais diferenciats i construït amb pedres escairades disposades horitzontalment en sec. Fou inicialment construït a finals del segle XI, amb una posterior ampliació de l'estructura primitiva amb una nova estança en el segle XIII, abandonament al segle XIV, recuperació a finals del segle XV o al segle XVI, modificacions en el segle XVII (com l'enllosat de terra) i abandonament definitiu al segle XVIII. Es va documentar una pica d'aigua, una llar de foc, un cendrer i el forn, així com diverses obertures i materials arqueològics formats, sobretot, per fragments de ceràmica i datats entre finals del segle XV i principis del XVI principalment.

## Observacions:

El jaciment està inclòs dins dels límits de l'Espai Natural Protegit del Collsacabra. Les coordenades són aproximades.

## Història

Les intervencions arqueològiques en aquest jaciment s'efectuaren en dues campanyes portades a terme els dies 14 al 26 de setembre de l'any 1998 i els dies 16 al 21 d'agost del 1999. La direcció va ser a càrrec d'Assumpta Serra i Clota, amb la participació d'alumnes de la Facultat de Geografia i Història de la Universitat de Barcelona.

El mas apareix mencionat en un capbreu del senyor dels castells de Rupit i Fornils, datat l'any 1379. Estava en mans de Bernat Roquer, espòs de la propietaria del mas Roquer. Tenim notícia que també compartia un molí amb el mas Tinyoses situat a la riera de Rajols. Finalment, el mas apareix citat en diversos documents estudiats per mossèn Antoni Pladevall i datats l'any 1799. En aquesta documentació ja constava com a derruït.

## Bibliografia

CROSAS, Carles; SOLÀ, Joan; DOMINGO, Gemma (2014). *Catàleg de béns a protegir. Text refós*. Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Rupit i Pruit. Consultat 12 novembre 2020, des de <https://dtes.gencat.cat/rpucportal/> Núm identificació A02.

PARÉS I GANYET, Quirze (1985). *La despoblació rural i les masies del Collsacabra*. Barcelona: Fundació Salvador Vives Casajuana, p. 402, 453, 460.

SERRA I CLOTA, Assumpta (1993-1994). *Memòria de les campanyes de prospeccions arqueològiques en el sector Rupit-St Joan de Fàbregues*. Consultat 13 novembre 2020, des de <http://calaix.gencat.cat/handle/10687/428473>, p. 42-45.

SERRA CLOTA, Assumpta (1998-1999). *Memòria de l'excavació del Mas dels Turons*. Consultat 13 novembre 2020, des de <http://calaix.gencat.cat/handle/10687/8774>

SERRA I CLOTA, Assumpta (2004). “El mas dels Turons: la pervivència d’una activitat agropecuària”. *Els Cingles de Collsacabra*, any XXV, núm. 51, p. 18-21.

**Enllaços d'interès:**

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/>